

I dag

AMERIKANSK RISAFRYSTI-
BOKS TIL FÖROYSKT HEM-
ARAJOT

STORAR atlanir tykjast vera frammi um storflutning av frystum hemarajoti til USA. Hesi tíðindi standa í danska verkfrøðingablaðnum, sum skrivur: DER foreligger en storstilet plan om at indrette havnebyen Portland på Amerikas Atlanterhavskyst til kæmpefryseboks for hakket fra Færoerne. Det er firmaet »Skipafælagið Føroyar« í Thorshavn, som í samarbeiðe med det lokale »Portland Fish Co«, har luftet tanken om at oprette et frysehus med en årlig kapacitet på mellem 2 og 3 mill. kg hakket. Kødet skal brin ges til Portland af atlantgående trawlere. Der er tale om et virkeligt stort projekt, idet dets gennemførelse vil give havnebyen en indtægt på 3-4 mill. kr. Et forbud mod at udenlandske fartøjer lander fisk i amerikansk havn menes at kunne suspenderes, idet intet af hakket skal selges i USA. HEMARAVEIÐAN hevur so smátt vundið upp á seg seinri árin, og einstakir hava havt góða úrtøku av hesum veiðuhátti. Stórliga bøtt solufiskindin vilja tí ivaleyst gera hetta til ein týðandi tátt í okkara fiskivinnu.

Viðmerkingar

MEIRA BLUFF —! HÖVUÐSMENNINIR — tíðvældismenn — fyrri at avtaka Landshandilin hava nú sett uppskott um at endurstovna henda sama handil. Í 1952 samtyktu tævarandi landsstýrisflokkar, at útseta málið um avtøku av landshandlinum til Olavsokutingið, men tíðvældismenn vóru so grammir at sleppa agentunum fram at eyðræna fólki og seigjina fiskivinnuna, at teir ikki vildu støða, men dagfestu dagin til 1. apríl 1953.

Í 1953 verður so Landshandilin endaliga avtíkin, og teir, ið framdu hesa svikagerð móti Føroya fólki, vóru sambandsmenn og fólkaflaksmenn — og TÍÐVÆLDISMENN!

Í 1954 settur javnaðarflokkurin uppskott um at endurstovna Landshandilin; men afturhaldið var imóti.

Bert javnaðarmenn atkvøddu fyrri upp skotinum.

Teir flestu av hinum tingmonnum atkvøddu ikki.

men tveir tingmenn vóru so grammir at forða hesi endurstovning, at teir atkvøddu NEI — og teir vóru ERLENDUR PATTURSSON og HANUS VÍÐ HOGADALSÁ.

Nú seta somu menn, sum á sinni drupu Landshandilin, uppskott um endurstovnan.

Kann stórrí VAL-BLUFF hugsat?

ey Gæd

POL F. er í óðini, tí so ringt mál verður nýtt í útvarpinum — bygdamál av ymskum slag. Óviðari er hann í óðini inn á teir, ið siga, at vit einki landsmál eiga og teir — tey stóru akademisku flogvitini (Heðin Brú), sum steintiga. Eisni ger hann upp við og skilur millum ógóðara og óringara færoyingar máls fíga. M. a. sigur Pól F.:

«... Og tað ber eisini víti um, hvussu nógv betur færoyingar enn aður sambandsmenn eru vorðir, eftir bert einum ættarliði, meðan teir sum hongja sjálfstýrisspjaldríð á seg, bert hava roynt at spjæða sjálfstýrisskykingina, fyrst í persónlyrkandi smáflokkar, og nú við at spjæða málið, sjálfvot fátæfandi hjá Føroya tjóð í mong uttanum-kleyvandí bygdamál, ið ljóða, sum teir tessuðu við fullum munn á mati.....»

Brev til Sosialin

IKKI AV LUFT — MEN ... Fyri einum mánaða síðani skrivaði Eriender Patursson undir sáttmála við reiðararnar. Fiskimenn vunu ikki ein snokil — ikki eitt oyra í lónarviðbót; men hetta var kortini ikki annað, enn vit hava verið vanir við øll árin, síðan Eriender gjerdist formaður Fiskimannafelagsins.

Sum skalkaskjól — fyrri at fjala sitt úrslitarleysa formannsstarv — royndir hann nú at bluffa fiskimenn við vitleysum minstulónaruppskottum, ið allra minst hann sjálvur sum naatlonhloko-

nomur trýr uppá. Nú skulu skattagjaldararnir pinast eftir tí, ið hann við lorkuta atburði sínum ikki hevur verið fóru fyrri at vinna frá reiðarunum, ið eru røttu arbeiðsgevarar fiskimanna.

Men eingin fiskimaður letur seg bluffa meira av Erlendi —!

Eriender, ið nú hevur lagt uppskott um 1200 kr. minstulón á ting, er sami maður, sum minkaði minstulónina úr 800 niður í 650 kr., sami maður, sum á sinni spurdi javnaðarmenn: »Hvadan skulu tit fáa pengarnar frá?«, tá teir høvdu uppskott um 1000 kr., sami maður, sum hevði uppskott um slakar 800 kr., tá javnaðarmenn vildu hava 1000 kr., men vunu 900 kr. í minstulón.

Fiskimenn liva ikki av luft og — val-bluffi.

O. K. Joensen.

Eriender byggir hetta uppskott sitt um minstulón upp á 1200 kr. upp á at lata 1 millión úr lóndskattinum uttan at nevna eitt orð um, hvadan hon skal koma í hann. Annars er tað at siga, at 1200 kr. í minstulón vil koma at kosta meira enn 3 milliónir í eykaútreiðslum.

Hetta uppskott Eriender er tí ikki nakað annað enn val-bluff og — auktion!

adrir Siga

MÓTI LOYSING. Tað er líkt til, at fólkaflakkurin nú er farin at stremba móti loysing á øðrum sinni. Hina fyrri ferðina minnst all, hvussu syrgiliga lagnu loysingarpolitikkur fólkaflakksins fekk — teir stungu halan millum beini og rýmdu av tingi — tá loysingin skuldi takast — eftir boðum frá Danakongu, sum teir høvdu sett av nakrar dagar frammanundan — í september 1946. Nú skrivar Dagblaðið:

»Tað einasta, sum í løtuni er at seta upp imóti, er at gera Føroyar til eitt fritt ríki leyst av Danmark — um vit tá kunna koma upp í felagsmarknaðin er ein annar spurningur, men ið hvussu er, tá høvdu vit nakað av nationalum myndugleika — í dag hava vit einki.....»

»Og so merkiligt tá ljóða, so hoyrir ein als ikki tjóðveldið í teirra propagandu móti felagsmarknaðinum tala um loysing og yvirtaka tær fíggarligu skyldur, ið vit hava í dag.....»

Bókun-bloo

»KIRKJUBLAÐIÐ« nr. 2 er farið til prentingar og kemur út um miðjan mars. Bláðstjórin Petur M. Rasmussen, prestur, sigur frá góðari og stóðugari til gongd av haldarum. »Kirkjutíðindia, ið er styturblað til »Kirkjublaðið«, er nú eisini út afturkomið.

»KOKKABLAÐIÐ«, fak- og felags blað hjá Føroya kokkafelag, kom ikki, sum vit søgdu, út seinast í februar. Vegna prentingarrupulleikar kemur blaðið ikki út fyrr enn einuferð í fyrja helmingi av mars.

F.B. Bláðið í Klakksvík veit at siga frá, at nýggja áttamánafarið hjá kapp-robafelagnum er komið til byggjar, og at Kí ventur ser danskan venjara í apríl mánaði.

THOMAS KINGO var ikki einans sálmaskald; men hann gjørdi eisini mangar áverðsligir yrkingar yvir evni av ymskum slag og uppruna. Hesar yrkingarnar eru nú sannaðar og givnar út í bók: »Thomas Kingo: Digte. Ly-

risk barok«. Her finnur ein nátúruyrking, sorgarlag o.m.a. Serskild er yrkingin til kongin, har hann biður um hjálp og stuðul til tey neyðstøddu, til »De fattige ud Odense Hospital«, haðani hetta brotið er tikið: HER falder Een, som af sin Hals som galer;

En anden som et Svin udgrynter sine Kvaler; Een hvisler, hujer, slaar; som Kalven brøler Een og skummer, banker sig til Jord, til Træ og Sten;

I vandet falder Een, og kan sig ikke vare; Een anden vælter sig i Luens grumme Fære;

Hist kipper Hjertet, Een vil give Aanden op, Fordi han langsomt har Spyt Lungen af sin Krop.

Yrkingarsavnið, ið er 145 síður stórt er útkomið hjá Gads forlag. Lagt til rætt is hevur Pól Schmidt og Oluf Friis hevur skrivað fororð.

ALGIER. 1. november boðaðu algierbúgar í Kairo útvarpinum frá »heilagum bardaga« móti fransmonnum í Algier. Síðan hevur stríðið leikað á — og leikar á, tí sjávt um friðarsáttmali er gjørdur millum Frankríki og Algier, vilja OAS-mennir ikki gevast við sín um yvirgang. Hvát hevur bardagin kostað sambært seinasta uppgærd:

16.919 franskir hermenn eru dripnir 50.461 særðir og 10.384 saknaðir.

1379 algierbúgar í franska herinum dripnir, 3099 særðir og 864 saknaðir.

2210 fronsk heimafólk dripin, 137.612 algierskir uppreistrarmenn dripnir, 40.984 særðir og saknaðir.

2210 fronsk heimafólk dripin, 6326 særð og 346 saknað.

15.288 algiersk heimafólk dripin, 12.419 særð og 12.833 saknað.

400.000 franskir hermenn — eina tíð 550.000 — hava tikið lut í bardøgnum.

Bardagin var orsøkin til, at »Fjórða franska lýðveldið« gekk til grundar, og de Gaulle kom til ræðið.

Veruleiki

TAD ER VERULEIKI AT tá ið fólkaflakkurin sigur seg hava verið so idnan forspakara fyrri fólkatrygging, hevur hetta einki við veruleikan at gera, tí tá javnaðarmenn á fyrsta sinni reistu málið, var flokkurin við at fella tað, og tá málið varð reist á øðrum sinni, gingu teir einans við til at kanna tað — og so hendi alt saman, meðan fólkaflakkurin sat í landsstýrinum.

Mangt

ANTHONY EDEN, fyrr. forsetisráðharri, hevur verið fyrri tí vanlagnu at siggia eina av bókum sínum til »útsol« í »Sýnslugganum«. Tað er onnur bók »Full Circle« av minnisverki hansara, ið verður seld fyrri hálfan prís.

RUSSAR. plaga vanliga at siga, amerikenn einki kunnu gera betri enn teir og aloftast hava teir gjørd flestu uppfirðslu frammanundan øðrum; men nú verður sagt í ungverska kommunistablaðnum »Nepszabadsag«:

— Tekur amerikanski arbeiðarin valdið í USA, verður hon for fyrri at fremja sosialismuna nógv skjóttari, enn tað gerst í Sovjet.

FRÆLSI. Habib Bourg'ba, forsetin í Tunis, skilti seg í fjór fra fronskføddu konu síni, Mathilda Larriain. Nú hevur hann heiðað hana við tunesiska »frælsis-ordanina«.

EINKI NYTT. Nú ein dagin kom ein maður inn á Forngrigoymsluna í Havn og segði:

— Hava tit fingið nakað nýtt?

— Nei, svaraði stjórin, bara gamalt!

PETER NICLASSEN

Tvøroyri - farin

Nú er ein av okkara gævu gørpum farin frá okkum, tað er ikki sørt býarmyndin broytist av tí, at tú, Traberg nú ikki er at siggia millum okkum meira; tú vart Traberg fyrri okkum øllum, og eg veit, tú einki legði í um vit nevndu teg so, vit sum starvast hava saman við tær, og tá serliga á sjónum. Vit fara ikki at minnst teg sum ein av ógróðandi sjúku víðfarnar og veikan persón, men sum tað reystmenni, tú var millum okkum tann tíð tað var. Tin partur lá sanniliga ikki eftir, og einki var ov illfýsið og ótýðligt fyrri teg, títt einastandandi góða lyndi; og lag var mangan orsøkin til, at vit, ið saman við tær vóru, søu ljósari upp á tilveruna, tá ið ikki altíð lá líka væl fyrri, og minnst vit teg harvið eisini við tøk, nú tú er farin.

Fríður verði lýstur yvir minni tínum. Ein vinur.

Bræv til Sosialin

DÓMARAR

Hyggjandi niður í eitt Dagblað nú um dagarnar, eri eg varugur við, at skrivað er um ein dómara í samband við veitslu, og rann mær straks í huga nakrar dómarnar, sum 5. apríl í fjór eftir at hava dømt meg nóg so hart, beinleiðis við sjógv á baki fóru og hildu veitslu saman við hinum partinum í sakarmálinum. Nú hoyrir tað møgulega við til dómarskrivari at halda veitslu saman við hesum ella hasam partinum aftaná at dómur er fallin, men um so er, er eg avgjørt mótsøðumaður av »systeminum, eisini tá ið tað eru fólkaflakkskongsbøndur, ið eru valdir til dóm arar av fólkaflakkinum, og sum halda veitslu (saman við teimum kongsbøndum, sum teir nú hava gjørt eina tæstastu), eins og teir gomlu víkingarnir í ovurkæti hildu veitslu og drukku mjóð aftan á valeydnaðar ránsmannaferðir.

Nú ætlaði eg at gera stutt av; men við eg kortini skoyta uppi, á stórvalatvøst er avhera góður kostur til døgurðamat av og á; men eg vanti, at hann verður ikki góður at treffa við, og ógviliga trekur at taka — við tí »privata« fólkaflakksstórvalatvøstinum sum agn.

Otto Gram.

Hold fast ved det faste brændsel - skift til ...

HESS-O-MATIC
den tænkende kachelovn...

dobbelt termostatsystem
dobbelt brændselsbesparende

PF
VAUDEMAR LUTZEN